

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณงาน การควบคุมงาน การสนับสนุนทางสังคมในการปฏิบัติงาน กับ
ความผาสุกทางใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการ

สาธารณสุขที่ 5

**The Relationships between Job Demands, Job Controls, Social Support for
Working and Psychological Well-Being at Work of Professional Nurses at
General Hospitals, Public Health Inspection Region 5**

สุรภี อึ้งชัย (Surapee Ethongchai)* ชื่นจิตร โพธิ์พิสุทธิ์ (Chuenjit Potisupsak)**

ธนพร แยมสุดา (Thanaporn Yhamsuda) ***

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปริมาณงาน การควบคุมงาน การสนับสนุนทางสังคมในการปฏิบัติงาน และความผาสุกทางใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ และ (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณงาน การควบคุมงาน การสนับสนุนทางสังคมในการปฏิบัติงาน กับความผาสุกทางใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นพยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 จำนวน 322 คน ถูกสุ่มโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเชิงเดียว เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 5 ส่วน คือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) ปริมาณงาน 3) การควบคุมงาน 4) การสนับสนุนทางสังคมในการปฏิบัติงาน และ 5) ความผาสุกทางใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน มีค่า CVI ของส่วนที่ 2 ถึง 5 เท่ากับ 0.80, 0.84, 0.91 และ 0.88 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.87, 0.85, 0.88 และ 0.92 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า (1) พยาบาลวิชาชีพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปริมาณงาน การควบคุมงาน และ ปริมาณงานไม่มีความสัมพันธ์กับความผาสุกทางใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการสนับสนุนทางสังคมในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปริมาณงานไม่มีความสัมพันธ์กับความผาสุกทางใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\chi^2 = 2.055$, $p = 0.726$) ส่วนการควบคุมงาน และการสนับสนุนทางสังคมในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับความผาสุกทางใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\chi^2 = 114.211$, $p < 0.001$ และ $\chi^2 = 21.677$, $p = 0.006$)

ผลการศึกษาสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพเพื่อส่งเสริมให้พยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 5 มีความผาสุกในการทำงานเพิ่มขึ้น ทำให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพและเป็นผลดีต่อองค์กร

คำสำคัญ ปริมาณงาน การควบคุมงาน การสนับสนุนทางสังคมในการปฏิบัติงาน และความผาสุกทางใจในการปฏิบัติงาน

* มหาวิทยาลัยสุรนารี คณะพยาบาลศาสตร์ แผนกวิชาการบริหารการพยาบาล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช www.stou.ac.th/

*** อาจารย์ประจำวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก www.rtn.ac.th/

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The purposes of this descriptive research were (1) to study the level of job demands, job controls, social support for working and psychological well being of professional nurses, and (2) to study the relationships between job demands, job controls, social support for working and psychological well-being at work of professional nurses at General Hospitals, Public Health Inspection region 5.

The samples consisted of 307 professional nurses selected by the stratified random sampling. Questionnaire was used as a research tool which comprised five sections:- 1) personal data 2) job demands 3) job controls 4) social support for working and 5) psychological well-being at work. The content validity of questionnaires was verified by 5 experts. The CVI of the second to fifth section were 0.80 0.84 0.91 and 0.88 respectively. The Cronbach's alpha coefficients were 0.87 0.85 0.88 and 0.92 respectively. Data were analyzed by descriptive statistics (percentage, mean, standard deviation), and Chi-square test.

The results of this study were as follows. 1) Professional nurses rated their job demands, job controls, and psychological well-being at work at the moderate level but they rated their social support for working at the high level. 2) Job demands was not associated with psychological well-being at work ($\chi^2 = 5.016$, $p = 0.262$), while job controls and social support for working were significantly associated with psychological well-being ($\chi^2 = 274.433$, $p < 0.001$ and $\chi^2 = 14.374$, $p = 0.001$ respectively).

The results of this study can be applied to improve work conditions in order to enhance psychological well-being at work among professional nurses and this will contribute to job performance and be good for the organization.

Keywords: job demands, job controls, social support for working, psychological well-being at work